

Digitální technické mapy aneb Kdo je připraven, není překvapen...

Také máte obavy z nové legislativní povinnosti, která se týká digitálních technických map (DTM)? Nebojte se, SMS ČR vás v tom nenechá. Ve spolupráci s fundovanými partnery starostům postupně představuje bližší informace na krajských seminářích. Nyní začíná obce aktivně oslovovat a nabízí pomoc i v podobě projektu „DTMka jednoduše“. Co všechno zahrnuje, přibližuje v rozhovoru Pavel Macoun, jednatel a ředitel společnosti SMSdata, jež se už řadu let zaměřuje na vývoj chytrých nástrojů, které usnadňují práci při správě obcí.

O nové legislativní povinnosti, která se týká DTM, se starostové dozvídají na krajských seminářích SMS ČR. Připomeňte, co je úkolem obcí?

Zákonem č. 47/2020 Sb. vznikla všem vlastníkům dopravní a technické infrastruktury (dále DTI) zákonná povinnost předat a dále aktualizovat informace o své dopravní a technické infrastruktuře v DTM příslušného kraje. Tato zákonná povinnost dopadá i na samosprávy, každá obec je tedy povinna vložit informace o objektech DTI ve vlastnictví obce do DTM kraje a odpovídá i za jejich věcnou správnost a aktuálnost.

Na těchto seminářích jste už měl možnost zaznamenat reakce starostů. Jak novou povinnost vnímají?

Na seminářích bylo vidět, že starostové již něco o DTM zaslechli, a pokud to řeknu otevřeně, z dalších povinností jsou našťvaní. Na druhou stranu chápou, že jednotná digitalizace je nutná, že má další návaznost na zrychlení stavebního řízení, obnovu obecní infrastruktury i evropskou podporu. Starostové také velmi oceňují, že se i tohoto tématu SMS ČR chopilo a spolupracuje s fundovanými partnery, především z vedení Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (ČÚZK).

V čem se liší DTM od stávajících GIS systémů, které některé obce vlastní?

DTM pokrývá souvislou technickou mapou celé území státu. Data, byť jsou spravována po krajích, jsou do DTM vkládána prostřednictvím jednotného rozhraní, tzv. Informačním systémem digitální mapy veřejné správy (dále

IS DMVS) provozovaným ČÚZK, do něhož se obce již měly registrovat.

Data je nutné do DTM vložit v nově definovaném formátu, který se liší od stávajících geodetických dokumentací, což je velmi významná změna. Obce mají ve svých archivech nebo dokonce i v geoinformačních systémech velké množství geodetických dokumentací, které ovšem nevyhovují vyhláškou stanovenému novému tzv. výměnnému formátu digitální technické mapy. Obce jako vlastníci infrastruktury mají povinnost nejen geodetické zaměření určené infrastruktury do krajské DTM předat, ale také zajistit jejich převod do nového výměnného formátu, a dále objekty v DTM udržovat v aktuálním stavu.

Promiňte mi mou neznalost, ale co všechno se rozumí dopravní a technickou infrastrukturou ve vlastnictví obce?

Dopravní infrastrukturu obce stanovuje prováděcí vyhláška a rozumí se jí místní komunikace, chodníky, cyklostezky ve vlastnictví obce, ale také např. přípojky inženýrských sítí do objektů.

Technickou infrastrukturou ve vlastnictví obce pak jsou veškeré podzemní i nadzemní inženýrské sítě, které obec vlastní. Pro oba druhy infrastruktury se již vžil označení „DTI“.

Povinnost vložit DTI do DTM kraje může smluvně realizovat i příslušný správce např. vodovodu, kanalizace apod. Bohužel však významné množství obecní infrastruktury budou muset obce do krajské DTM vkládat samy, resp. prostřednictvím obcí pověřeného editora.

Jak je to s požadovanou přesností vkládaných dat?

DTM eviduje DTI přednostně v přesnosti obvyklé pro zaměřování skutečných stavů a geometrických plánů, tzv. III. třída přesnosti. Objekty DTI je ale možné vést i tzv. zjednodušeným způsobem, tedy s přesností nižší, což je ale třeba do předaných informací vyznačit.

Pro vznik DTM jsou cenné i informace neúplné, pokud není na obci dochována kompletní geodetická dokumentace.

Informace bude možné vkládat do DTM dokonce i na základě digitalizace papírových dokumentací.

Dokdy musí obce tato data zpracovat?

Obce musí provést tři základní kroky. Za prvé musí udělat inventuru dokumentace o stavbách spadajících do DTM, následně zajistit

způsob, jak předat data do krajské DTM v požadovaném formátu (JV F DTM), a pak také nastavit proces, jak poskytnuté údaje aktualizovat. A to všechno by měly učinit před „ostrým“ startem projektu DTM, tj. do letošního 30. června. Je možné, že se tento termín ještě posune, to však nic nezmění na faktu, že obce budou zodpovídat za správné vložení své DTI do DTM a provádět její aktualizace.

To asi nejsou úplně lehké úkoly...

To tedy nejsou. A proto je moc dobře, že si to kolegové ze SMS ČR včas uvědomili a už v roce 2021 se aktivně zapojili do aktivit spojených s tvorbou DTM. Oceňuji, že zástupci SMS ČR iniciovali jednání s představiteli ČÚZK, Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva pro místní rozvoj.

Co je výsledkem této spolupráce?

Výsledkem je společná deklarace SMS ČR a uvedených orgánů státní správy z června 2022. Její signatáři se dohodli na pomoci zejména menším obcím při plnění jejich povinností v agendě DTM.

Co bude úkolem SMS ČR?

SMS ČR zajistí vývoj a funkčnost softwarového nástroje, jehož prostřednictvím budou obce schopny plnit své zákonné povinnosti v oblasti DTM, zajistí rovněž provoz tzv. Kompetenčního centra SMS ČR, jež poskytne obcím k DTM informační servis, help-line k softwarovému nástroji a technologickou podporu při přepracování stávající geodetické dokumentace do zmíněného výměnného formátu DTM.

Co je tedy cílem?

Cílem je, aby obce mohly jednoduše plnit své zákonné povinnosti. Musím ocenit, že si SMS ČR zvolilo renomované partnery svého projektu „DTMka jednoduše“, především společnost NESS Czech, která se podílí na DTM projektech velkých správců sítí i krajů a je zároveň řešitelem centrálního registračního nástroje DTM, tzv. IS DMVS. Znalost řešení centrálních nástrojů přináší pro SMS ČR a jeho členské obce výraznou výhodu. Dále jde o společnost Hexagon, která připravuje uživatelské rozhraní pro práci v mapě, a SMSdata, jež má za úkol v rámci Kompetenčního centra pomáhat do projektu zapojeným obcím s přípravou a následnou aktualizací jejich dat. Více se o projektu můžete dozvědět na webových stránkách „DTMka-jednoduše.cz“ nebo na seminářích, které pokračují i v letošním roce.

Mobilní mapovací systém TRIMBLE MX7

O tyto semináře mají starostové enormní zájem. Proč myslíte, že tomu tak je?

Zřejmě si obce uvědomily vznik nové zákonné povinnosti, kterou navíc není úplně snadné plnit. Zájem může pramenit i z patrné nevyjasněnosti přístupů řady krajů k úloze obcí při správě DTM, k jejich povinnostem ve vztahu k DTM. Kraje většinou neuvažují o tom, že by poskytly vlastní řešení pro plnění povinností obcí, tato starost pak zůstává plně na obcích.

Předpokládám, že zájem vzbuzuje i deklarace SMS ČR na poskytnutí účinné pomoci obcím s povinnostmi DTM.

Už jste zde zmínil projekt „DTMka jednoduše“. Jak bude konkrétně zajištěno pro členské obce SMS ČR plnění jejich povinností v agendě DTM?

Obce, které se do projektu „DTMka jednoduše“ zapojí, budou mít k dispozici softwarový nástroj zajišťující plnění jejich povinností od přepracování stávajících geodetických zaměření přes jejich další údržbu a aktualizaci až po napojení do IS DMVA a odeslání dat o DTI obce do DTM kraje. Zároveň budou moci využít služeb editorů Kompetenčního centra pro přípravu a aktualizaci dat, toto centrum zajistí i vklady aktualizací do DTM, z toho jednu aktualizaci v každém roce zdarma, což pokryje většinu potřeb menších obcí. Pro případ provedení více úkonů SMS ČR prosadilo udržitelné financování projektu. Veškeré procesy systém eviduje, takže obce budou mít k dispozici příslušná potvrzení o splnění svých povinností.

Obce nepotřebují žádný další softwarový nástroj nebo prohlížeč, vše je v našem nástroji obsaženo, řádně licencováno a hlavně udržováno v souladu s legislativními a technickými změnami. Systém obce ochrání i před ztrátou dokumentace, veškeré vložené dokumenty budou zálohovány a archivovány, a tak bude vždy možné doložit a prokázat, co obce skutečně a v jakém stavu a kdy odeslaly.

Od kdy mohou obce zapojené do projektu využívat služeb tohoto Kompetenčního centra?

Už od letošního února. Centrum jim poskytne potřebnou informační i technickou pomoc k DTM, protože nejvíc problémů bude obce nepochybně tížit nyní při vkládání infrastruktury do krajské DTM a budou tedy potřebovat doslova každodenní pomoc.

Zkuste být detailnější, co Kompetenční centrum pro členské obce SMS ČR zajistí?

Pracovníci Kompetenčního centra zdarma posoudí registrovaným obcím stávající podklady, kterými obce disponují. Korektní data budou zároveň publikována v systému AGIS SMS ČR, aby si obce mohly ověřit úplnost předaných dat i jejich prostorovou správnost ještě před převodem do JVF DTM a odesláním do DTM kraje. Kompetenční centrum také může obcím zajistit převod stávajících dat do JVF DTM, digitalizaci dat, pokud je mají pouze v papírové podobě, či zajistit pořízení nových datových sad vlastním

Pavel Macoun vystudoval stavební fakultu ČVUT, obor geodézie a kartografie. Od ukončení školy pracoval jako odpovědný geodet investora při výstavbě pražského sídliště Černý Most II, kde získal praktické zkušenosti s rozsáhlou investiční výstavbou, vyhotovením dokumentace skutečného stavu a geometrických plánů. Ve společnosti GEKON se podílel na tvorbě geoinformačního systému pro Pozemkový fond ČR a Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.

Ve společnosti SMSdata působí jako jednatel a ředitel, je odpovědný za rozvoj informačních dovedností orientovaných na rozvoj infrastruktury venkova. Hlavním partnerem jsou pro společnost SMSdata starostové ze SMS ČR. Díky úzké spolupráci s nimi vzniká i hlavní projekt, jímž je geoinformační systém AGIS SMS ČR, který společnost na základě připomínek dále úspěšně rozvíjí.

mobilním mapovacím systémem. Tato agenda již však přesahuje svým rozsahem poskytovanou technickou podporu samotného Kompetenčního centra. I s jejím splněním však můžeme pomoci. SMS ČR určilo, že ceník doplňujících služeb bude sdružení schvalovat tak, aby byla zajištěna jak výhodnost pro obce, tak i udržitelnost projektu v delším časovém horizontu.

Celostátní rozměr celého projektu digitální technické mapy představuje na zmiňovaných seminářích SMS ČR místopředseda ČÚZK Karel Štencel. Ten například v Jihlavě uvedl, že se nejedná o novou rozsáhlou povinnost, protože povinnost vést údaje o své infrastruktuře a poskytovat je požaduje stavební zákon již řadu let. Znamená to tedy, že se starostové nemají čeho obávat?

Ano, určitě, povinnosti tu byly i před tím, ale teprve se zavedením DTM vzniká nová zákonná povinnost pro obce předávat informace o své dopravní a technické infrastruktuře přímo do DTM příslušného kraje. Následně po spuštění DTM jsou obce jako vlastníci DTI zodpovědné za aktualizaci dat o vlastních sítích DTI v DTM kraje, jak bylo řečeno dříve.

Nemyslím si, že se starostové musí něčeho obávat. Jsem přesvědčen, že právě obcím, jež

mají povinnost uvést objekty DTI ve svém vlastnictví do souladu s požadavky DTM, projekt SMS ČR „DTMka jednoduše“ účinně pomůže jak s převodem dat a naplněním DTM a její aktualizací, tak s podporou digitalizace a nového mapování.

Na seminářích ale také zaznívá, že zejména malé obce mají obavy, jak takto rozsáhlá agenda zaměstná jejich úřady a zda budou schopny ji zvládnout. Určitou pomoc již naleznou v systému AGIS SMS ČR. Můžete nám toto řešení více přiblížit?

SMS ČR již v září 2021 uzavřelo memorandum s Ministerstvem pro místní rozvoj, podle kterého je všem obcím v ČR bez ohledu na členství v SMS ČR analytický geoinformační systém AGIS SMS ČR přístupný bezplatně. Jde vlastně v základu o klasický „GIS“ systém, zachycující mapové podklady katastru každé obce, ovšem navíc propojený s jinými veřejnými registry a také s výsledky každoročního mapování, které SMS ČR provádí již 7 let. SMS ČR tento systém všem obcím zpřístupňuje a v rámci spolupráce také doplácí. Významnou podporu SMS ČR poskytuje MMR.

Systém AGIS bude nově od letošního roku sloužit také pro kontrolu správnosti a úplnosti dat DTI obce ještě před jejich odesláním do DTM kraje a zpětně bude obci zpřístupňovat úplnou dokumentaci o polohopisu a sítích všech vlastníků / správců na území obce.

Na to jsem se právě chtěla zeptat. Nahradí DTM geoinformační systémy obcí (GIS), pokud je mají zavedeny?

Nikoliv, je dokonce výhodou provozovat i vlastní obecní GIS. Technický obsah DTM je generalizovaný a některé rozšiřující parametry zejména inženýrských sítí budou v DTM potlačeny. Je dobré obce upozornit na geoinformační systém AGIS SMS ČR, jenž je pro obce k dispozici na základě podpory Ministerstva pro místní rozvoj bezplatně a v němž obcím bude přístupněn i obsah krajské DTM v jejich katastru. Připravujeme rovněž spuštění jednotných pasportizačních nástrojů např. pro správu veřejného osvětlení, komunikací, hřbitovů, aj.

Jste připraveni na nával žádostí o pomoc? Počítáte s velkým náporem?

Staré přísloví praví „Kdo je připraven, není zaskočen...“ My děláme všechno proto, abychom připraveni byli. Především chci ocenit profesionalitu partnerů zapojených do projektu „DTMka jednoduše“. A taky hlavně SMS ČR, že dopředu myslelo na zvládnutí této náročné agendy. Myslím, že to všechny členské obce docení právě v letošním roce.

Je už načase, aby vás starostové kontaktovali nebo mají zatím čas?

Od ledna SMS ČR obce aktivně oslovuje, starostové veškeré potřebné informace včas obdrží.

Rozhovor vedla Marie Machačová